

**EDUTUS
EGYETEM**

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

(A Számviteli Politika része)

Edutus Egyetem Szenátusa által 31/2024. (dec. 18.) számú határozatával egységes szerkezetben elfogadva.

Kiadás száma	Módosítás száma	Határozat száma	Hatályos
3. kiadás		31/2024. (dec. 18.)	2025. január 1.

Tartalomjegyzék

1. Fogalmak meghatározása	6
1.01. 'Tartós' értelmezése	6
1.02. 'Jelentős összeg' értelmezése	6
1.03. 'Tartós és jelentős' együttes értelmezése	6
1.04. 'Jelentős mérték' értelmezése	6
1.05. 'Lényeges' értelmezése	6
1.06. Bekerülési (előállítási) érték	6
1.06.01. Bekerülési érték meghatározása	6
1.06.02. Közvetlen önköltség meghatározása	7
1.06.03. Bekerülési érték utólagos módosítása	7
1.06.04. Bekerülési érték - ingyenesen kapott eszközöknél	7
1.07. Piaci érték	7
1.07.01. Piaci érték meghatározása	7
1.07.02. Piaci érték - választás több értékből	7
1.08. Számviteli becslés	7
1.08.01. Számviteli becslés alkalmazása	7
1.08.02. Számviteli becslésre jogosultak	7
2. Értékelési eljárások közös szabályai	8
2.01. Devizás tételek értékelése	8
2.01.01. Alkalmazott árfolyam	8
2.01.02. Valutában kiegyenlített (készpénzes) beszerzéseknél alkalmazott árfolyam	8
2.01.03. ÁFA törvény szerinti árfolyam alkalmazása	8
2.01.04. Mérlegfordulónapi átértékelés	8
2.01.05. Devizában meghatározott összegek átszámítása	8
2.02. Értékcsökkenési leírás	9
2.02.01. Értékcsökkenés elszámolásának gyakorisága	9
2.02.02. Kisértékű eszközök értékcsökkenési leírása	9
2.02.03. Nem amortizálható eszközök	9
2.02.04. Maradványérték tervezése és figyelembevétele	9
2.02.05. Nem jelentős maradványérték	9
2.02.06. Értékcsökkenési leírás módosítása (újboli megállapítása)	9
2.02.07. Terven felüli értékcsökkenés elszámolása	9
2.02.08. Terven felüli értékcsökkenés visszairása	10
2.03. Értékvesztések	10
2.03.01. Értékvesztések elszámolása	10
2.03.02. Értékvesztések visszairása	10
2.04. Értékhelyesbítések	10
2.04.01. Értékhelyesbítés alkalmazása	10
2.05. Teljesítési fok meghatározása	11
2.05.01. Teljesítési fok meghatározásának módszere	11
2.06. Készültségi fok meghatározása	11
2.06.01. Készültségi fok meghatározásának módszere	11
2.07. Valós értéken történő értékelés	11
2.07.01. Valós értékelés alkalmazása	11
3. Eszközök értékeléséhez kapcsolódó számviteli politikai döntések	11
3.01. Immateriális javak	11
3.01.01. Immateriális javak terv szerinti értékcsökkenési leírásának módja	12

3.01.02. Későbbi ráfordítások figyelembe vétele az immateriális javak értékcsökkenése tervezésénél.....	12
3.01.03. Immateriális javak terven felüli értékcsökkenése	12
3.01.04. Immateriális javak értékelési különbözetei	13
3.02. Tárgyi eszközök.....	13
3.02.01. Értéknövelő beruházások.....	13
3.02.02. Tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenési leírásának módja	13
3.02.03. Későbbi ráfordítások figyelembe vétele a tárgyi eszközök értékcsökkenése tervezésénél	15
3.02.04. Tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenése	15
3.02.05. Tárgyi eszközök terven felüli értékcsökkenés elszámolása	15
3.02.06. Tárgyi eszközök értékelési különbözetei.....	15
3.03. Befektetett pénzügyi eszközök	15
3.03.01. Befektetési célú értékpapírok kivezetése értékelésének módja	15
3.03.02. Kockázatmentes értékpapírok.....	16
3.03.03. Kamatozó értékpapírokhoz kapcsolódó időbeli elhatárolások.....	16
3.03.04. Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözetei.....	16
3.04. Készletek	16
3.04.01. Vásárolt anyagok nyilvántartása	16
3.04.02. Készletek csoportos értékvesztése	17
3.04.03. Készletek értékelési különbözetei	17
3.05. Követelések	17
3.05.01. Behajthatatlan követelések minősítése	17
3.05.02. Követelések csoportos értékvesztése	17
3.05.03. Adósok minősítésének elvei.....	18
3.05.04. Követelések értékelési különbözetei	18
3.06. Értékpapírok (forgóeszközök között).....	18
3.06.01. Forgatási célú értékpapírok kivezetése értékelésének módja	18
3.06.02. Kapcsolódó díjak a forgatási célú értékpapírok bekerülési értékében.....	18
3.06.03. Forgatási célú értékpapírok értékelési különbözetei	19
3.07. Pénzeszközök.....	19
3.07.01. Valuta- és devizakészletek felhasználása értékelésének módja	19
3.07.02. Pénzeszközök értékelési különbözetei.....	19
3.08. Aktív időbeli elhatárolások	19
3.08.01. Árbevétel növelő elhatárolás teljesítési fok alapján	19
3.08.02. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	19
3.08.03. Halasztott ráfordításként kimutatott aktív időbeli elhatárolások.....	19
3.08.04. Halasztott ráfordítások elszámolása: üzemeltetőnek átadott eszköz	20
3.08.05. Aktív időbeli elhatárolások értékelési különbözetei	20
4. Források értékeléséhez kapcsolódó számviteli politikai döntések	20
4.01. Saját tőke.....	20
4.01.01. A saját tőke védelmének biztosítása	20
4.02. Céltartalékok.....	20
4.02.01. Céltartalékképzés fizetési kötelezettségekre.....	20
4.02.02. Céltartalékképzés jövőbeni költségekre	21
4.02.03. Céltartalékképzés egyéb címen	21
4.02.04. A céltartalékképzés bemutatása	21
4.03. Kötelezettségek	21
4.03.01. Kötelezettségek kivezetésének feltételei.....	21
4.03.02. Kötelezettségek értékelési különbözetei	22
4.03.03. Nem realizált árfolyamvesztés aktív időbeli elhatárolása céltartalékképzés mellett	22

4.04. Passzív időbeli elhatárolások.....	22
4.04.01. Bevételek passzív időbeli elhatárolása.....	22
4.04.02. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása.....	22
4.04.03. Halasztott bevételként kimutatott passzív időbeli elhatárolások.....	22
4.04.04. Halasztott bevételek elszámolása: fejlesztési támogatások.....	23
4.04.05. Passzív időbeli elhatárolások értékelési különbözetei.....	23
5. További értékelési rendelkezések és számvitelpolitikai döntések	23
5.01. Az eszközök és források értékelésének szabályozása	23
5.02. Speciális értékelési eljárások.....	23
5.02.01. Értékelési sajátosságok	23
5.03. Az értékelés rendjének megsértése.....	23
5.04. Itt nem szabályozott kérdések	24
6. Az eszközök és források értékelési szabályzatának változásai	24
6.01. Az értékelési szabályzat módosítása	24
6.02. A szabályzat változásai, a változások okai és hatásai.....	24
7. Záró rendelkezés.....	24

1. Fogalmak meghatározása

1.01. 'Tartós' értelmezése

Tartósnak minősül a könyv szerinti érték és a piaci érték különbözete, ha az múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján, egy éven (365 naptári napon) túli időintervallum fennáll. A különbözet tartósnak minősül - fennállásának időtartamától függetlenül - akkor is, ha az, az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.

1.02. 'Jelentős összeg' értelmezése

Amennyiben jogszabály, vagy a számviteli politika más része, illetve egyedi döntés eltérően nem rendelkezik, úgy - figyelembe véve az Eduvus Egyetem (továbbiakban: Egyetem) gazdálkodásának körülményeit - a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából az egyes tételek esetében jelentős összegnek az 1 MFt-ot (vagy ennek megfelelő devizaösszeget) meghaladó összeg minősül. A fenti értékhatárt meg nem haladó összeg a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából nem minősül jelentős összegnek.

1.03. 'Tartós és jelentős' együttes értelmezése

Ahol az előírások a 'tartós' és 'jelentős' fogalmak együttes alkalmazását írják elő, ott - amennyiben jogszabály vagy a számviteli politika más része ettől eltérően nem rendelkezik - a jelen szabályzat szerinti definíciók, és a mérlegkészítéskor rendelkezésre álló összes piaci és egyéb információk figyelembevételével kell a szükséges számviteli döntéseket meghozni.

1.04. 'Jelentős mérték' értelmezése

Amennyiben jogszabály, vagy a számviteli politika más része eltérően nem rendelkezik, úgy a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából jelentős mértéknek minősül a jelentős összeget meghaladó mérték, vagy - összecszerűség hiányában - az 50%-ot meghaladó mérték. A fenti értékhatárt meg nem haladó összeg a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából nem minősül jelentős mértéknek. Amennyiben az adott mérték számszerűen nem határozható meg, vagy az érdemben nem értékelhető, úgy a jelentős mértéket egyedileg kell megítélni.

1.05. 'Lényeges' értelmezése

Lényegesnek minősül a beszámoló szempontjából minden olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves bemutatása - az észszerűség határain belül - befolyásolja a beszámoló adatait felhasználók döntéseit (a lényegesség elve). Egy-egy tétel lényegessé minősítését más hasonló tételekkel összefüggésben kell megítélni. A számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából lényegesnek minősül az a mérték, melynek valós vagy lehetséges hatása jelentős mértékű. Az ezen hatást el nem érő mérték nem lényegesnek tekinthető.

1.06. Bekerülési (előállítási) érték

1.06.01. Bekerülési érték meghatározása

A bekerülési érték az a ráfordítás, amely az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható. A bekerülési érték az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételárat, a szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, beszerzéssel kapcsolatos közvetítői költségeket, a bizományi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat a vámköltségeket foglalja magába.

A bekerülési érték részét képezi továbbá az eszköz beszerzéséhez szorosan kapcsolódó fizetendő illetékek, a vámárut terhelő vámköltségen kívüli vámteher, az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó, a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, az egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak.

A bekerülési érték részét képező tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor /legkésőbb az üzembehelyezéskor/ kell számításba venni a számlázott, kivetett összegben.

Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott tétel értékét a rendelkezésre álló dokumentumok alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő összeg közötti különbözettel a beszerzési költségeket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában kell módosítani.

A bekerülési érték részét képező tételeket a Számviteli törvény 47.-51. §-a írja elő.

1.06.02. Közvetlen önköltség meghatározása

A nyújtott szolgáltatások egyedi tényleges közvetlen önköltsége utókalkulációval kerül megállapításra.

1.06.03. Bekerülési érték utólagos módosítása

A megfelelő dokumentumok hiányában becsült értékkel számításba vett tételek utólagos módosítására csak akkor kerül sor, ha a különbözet az adott bekerülés esetében e szabályzat értelmében jelentős mértékűnek minősül (ld. Fogalmak meghatározása). Az értékhatár alatti utólagos módosítások egyéb bevételként vagy egyéb ráfordításként kerülnek elszámolásra.

1.06.04. Bekerülési érték - ingyenesen kapott eszközöknél

A térítés nélkül átvett, ajándékként vagy hagyatékként kapott, és a többletként fellelt eszközök esetében bekerülési értéknek az állományba vétel időpontjában ismert piaci érték minősül.

1.07. Piaci érték

1.07.01. Piaci érték meghatározása

A piaci érték meghatározása úgy történik, hogy hasonló tárgyi eszközöket forgalmazó cégtől (legalább kettőtől) árajánlatot kell bekérni. Árajánlatnak minősül az árlista és bármely tájékoztató, amelyből pontosan megállapítható a kérdéses ár. Amennyiben az átvett, fellelt eszköz használt, a jellegének megfelelő amortizációs kulccsal kell a piaci értéket meghatározni. (Az első használatbavételi időponttól időarányos amortizációt kell elszámolni.)

1.07.02. Piaci érték - választás több érték közül

Amennyiben egy eszköz piaci értékének megállapítására több érték is rendelkezésre áll, úgy - az óvatosság elvét értelemszerűen alkalmazva - az értékek közül a legalacsonyabb minősül piaci értéknek.

1.08. Számviteli becslés

1.08.01. Számviteli becslés alkalmazása

A számviteli besorolások, értékelési és elszámolási döntési lehetőségek során elsősorban a számviteli alapelveket és előírásokat kell alkalmazni. A jogszabályban nem meghatározott esetekben, vagy választási lehetőség esetén e szabályzat rendelkezései szerint kell eljárni. Az itt sem szabályozott esetekben a megbízható és valós kép biztosítása az elsődleges szempont, így a számviteli becslések (jövőre vonatkozó tervek, várakozások, kockázatok megítélése, ...) során azt kell szem előtt tartani.

1.08.02. Számviteli becslésre jogosultak

A számviteli becslések (jövőre vonatkozó tervek, várakozások, kockázatok megítélése, ...) - amennyiben jogszabály, vagy a számviteli politika más rész ettől eltérően nem rendelkezik - az érintett területen megfelelő hatáskörrel és felelősséggel bíró személyek kompetenciája. A becslések során a rendelkezésre álló információkat és a döntés alátámasztását súlyának megfelelően dokumentálni kell.

2. Értékelési eljárások közös szabályai

2.01. Devizás tételek értékelése

2.01.01. Alkalmazott árfolyam

A külföldi (a beszámoló devizanemétől eltérő) pénzürtékre szóló, vagy devizaalapú eszközök és kötelezettségek - kivéve a forintért (a beszámoló devizaneméért) vásárolt (idegen) valutát, devizát - könyv szerinti értékének meghatározásakor a valutát, devizát - az Egyetem döntése alapján, amennyiben arról jogszabály, a számviteli politika más része, illetve egyedi döntés eltérően nem rendelkezik, egységesen a MNB által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra (a beszámoló devizanemére) átszámítani.

2.01.02. Valutában kiegyenlített (készpénzes) beszerzéseknél alkalmazott árfolyam

Az Egyetem döntése alapján, amennyiben a beszerzés kiegyenlítése valutában történik, akkor a termék vagy szolgáltatás értéke - a teljesítéskor érvényes, fentiekben meghatározott árfolyam helyett, amennyiben arról jogszabály, a számviteli politika más része, illetve egyedi döntés eltérően nem rendelkezik, az ellenértékként fizetett valuta könyv szerinti értékén (árfolyamán) kerül meghatározásra. Azoknál a valutáknál, amelyek árfolyamát a hitelintézet nem jegyzi, illetve a nem konvertibilis valutanevek esetén az adott valuta adott napi szabadpiaci árfolyamának a hitelintézet által jegyzett konvertibilis valutára átszámított értéke szerinti forintértékben kell átszámítani.

2.01.03. ÁFA törvény szerinti árfolyam alkalmazása

Azon gazdasági események esetén, amelyeknél az ellenérték külföldi pénzürtékben (nem forintban) került meghatározásra, a külföldi pénzürtékre szóló követelés, kötelezettség forintértékének meghatározása során - az Egyetem döntése alapján - az általános forgalmi adóról szóló törvénynek az adóalap forintban történő megállapítására vonatkozó előírásai szerinti az MNB árfolyam kerül alkalmazásra.

2.01.04. Mérlegfordulónapi átértékelés

A mérlegben a valutapénztárban lévő valutakészletet, a devizaszámlán lévő devizát, továbbá a külföldi pénzürtékre szóló minden követelést, ideértve a követelés jellegű aktív időbeli elhatárolásokat is, befektetett pénzügyi eszközt, értékpapírt, illetve kötelezettséget, ideértve a kötelezettség jellegű passzív időbeli elhatárolásokat is, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó a MNB által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani, és az értékelési különbözetet

- amennyiben összevontan veszteség, a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között árfolyamveszteségként elszámolni.
- amennyiben összevontan nyereség, a pénzügyi műveletek egyéb bevételei között árfolyamnyereségként elszámolni.

2.01.05. Devizában meghatározott összegek átszámítása

Az idegen (a beszámoló pénznemétől eltérő) devizában meghatározott érték (értékhatár, adatközlés, ...) átszámítása során a MNB által az adott időpontra vonatkozóan közzétett, hivatalos devizaárfolyamot kell felhasználni.

2.02. Értékcsökkenési leírás

2.02.01. Értékcsökkenés elszámolásának gyakorisága

Az értékcsökkenési leírás elszámolására - mind a főkönyvben, mind a kapcsolódó analitikákban - a számviteli politika általános részében (ld. Kiemelt számviteli teendők ütemezése) meghatározott időszakonként kerül sor.

2.02.02. Kisértékű eszközök értékcsökkenési leírása

A 200 ezer forint (vagy ennek megfelelő devizaösszeg) - amennyiben jogszabály, a számviteli politika más része, vagy egyedi döntés más értékhatárt nem határoz meg - alatti egyedi bekerülési értékkel bíró vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, és tárgyi eszközök bekerülési értéke - az Egyetem döntése szerint - egységesen értékcsökkenési leírásként egy összegben elszámolásra kerül.

2.02.03. Nem amortizálható eszközök

Nem számolható el a tervezett értékcsökkenés a földterület és telek (kivéve a bányaművelésre vagy veszélyes hulladék tárolására használt területek), az erdő, a képzőművészeti alkotás, a régészeti lelet, rendeltetészerűen már nem használt, teljesen vagy - amennyiben az az értékcsökkenés tervezése során figyelembevételre került - a tervezett maradványértékig leírt eszközök, vagy még üzembe nem helyezett beruházások bekerülési értéke után. Általában nem szabad a tervezett értékcsökkenést elszámolni az olyan eszközöknél, amely értékéből a használat során nem veszít, vagy amelynek értéke - különleges helyzetéből, egyedi mivoltából adódóan - évről évre nő.

2.02.04. Maradványérték tervezése és figyelembevétele

Az eszközök maradványértékét az üzembe helyezés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján, a várható hasznos élettartam függvényében a számviteli becslésre feljogosított személy határozza meg. Az így meghatározott maradványérték az értékcsökkenés tervezése során kerül figyelembevételre.

2.02.05. Nem jelentős maradványérték

A maradványérték - amennyiben az az értékcsökkenés tervezése során figyelembevételre kerül - nulla összeggel vehető figyelembe az értékcsökkenési leírás tervezése során, ha az eszköz hasznos élettartama végén várható realizálható értéke valószínűsíthetően nem haladja meg az e szabályzat szerinti jelentős összeg (ld. Fogalmak meghatározása) mértékét.

2.02.06. Értékcsökkenési leírás módosítása (újbbóli megállapítása)

Az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megtervezésekor figyelembe vett körülményekben (az adott eszköz használatának időtartamában, az adott eszköz értékében és - amennyiben az az értékcsökkenés tervezése során figyelembevételre került - a várható maradványértékben) bekövetkezett lényeges változás esetén, vagy terven felüli értékcsökkenés elszámolása illetve visszairása esetén - amennyiben az azt indokolja, a terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés megváltoztatható, a várható élettartam vagy a maradványérték újból megállapítható. A változásról a mindenkori vezetés, vagy a vezetés által erre felhatalmazott szervezeti egység vagy személy dönt, a változás eredményre gyakorolt számszerűsített hatását - amennyiben annak elkészítése előírás - a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

2.02.07. Terven felüli értékcsökkenés elszámolása

- Terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni, ha
- az eszköz piaci értéke e szabályzat értelmében egyszerre tartósan és jelentősen (ld. Fogalmak meghatározása) alacsonyabb, mint a könyv szerinti értéke,

- az eszköz piaci értéke e szabályzat értelmében tartósan (ld. Fogalmak meghatározása) lecsökken, a) a tevékenység változása miatt az eszköz feleslegessé vált, vagy b) rendeltetésének megfelelően nem használható, mert megrongálódott, megsemmisült vagy hiányzik,
- egyes immateriális javak esetében:
 - a) a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető,
 - b) a befejezett kísérleti fejlesztés révén megvalósuló tevékenységet korlátozzák vagy megszüntetik, vagy az eredménytelen lesz,
 - c) az üzleti vagy cégérték, vagy az alapítás-átstrukturálás aktivált értékének várható megtérülésként meghatározott összege a várakozásokat befolyásoló körülmények változása következtében e szabályzat értelmében tartósan (ld. Fogalmak meghatározása) és jelentősen (ld. Fogalmak meghatározása) alacsonyabb, mint a könyv szerinti értéke, - minden más esetben, ha azt a megbízható és valós összkép biztosítása megkívánja.

2.02.08. Terven felüli értékcsökkenés visszairása

Amennyiben a piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenés elszámolásának okai már nem, vagy csak részben állnak fenn, úgy a fordulónapi értékelés keretében az elszámolt terven felüli értékcsökkenést - az üzleti vagy cégérték kivételével - meg kell szüntetni, az eszközt a piaci értékére (legfeljebb nettó értékére) vissza kell értékelní, kivéve azon üzleti éveket, melyekre vonatkozóan az Egyetem egyszerűsített éves beszámolót készít.

2.03. Értékvesztések

2.03.01. Értékvesztések elszámolása

Értékvesztést kell elszámolni, ha az alábbi eszközök esetében a piaci érték e szabályzat értelmében egyszerre tartósan és jelentősen (ld. Fogalmak meghatározása) alacsonyabb, mint a könyv szerinti érték:

- a gazdasági társaságban tulajdoni részesedést jelentő befektetéseknél, - egy évnél hosszabb lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknál,
- követelésekre, melyek a fordulónapon fennálltak, és azok a számviteli politikában meghatározott mérlegkészítés időpontjáig nem kerültek pénzügyileg rendezésre,
- követelés jellegű aktív időbeli elhatárolásokra,
- vásárolt készletekre, saját termelésű készletekre (a mérlegkészítéskor ismert várható eladási árat és használhatóságának megfelelő piaci értékét alapul véve),
- minden más esetben, ha azt a megbízható és valós összkép biztosítása megkívánja.

Az értékvesztések elszámolása során követendő eljárás az egyes mérlegkételek sajátosságai között kerül meghatározásra.

2.03.02. Értékvesztések visszairása

Amennyiben az értékvesztés elszámolásának okai már nem, vagy csak részben állnak fenn, úgy a fordulónapi értékelés keretében az elszámolt értékvesztést meg kell szüntetni, az eszközt a piaci értékére (legfeljebb a bekerülési értékére) vissza kell értékelní, kivéve - amennyiben e szabályzat más része ettől eltérően nem rendelkezik - azon üzleti éveket, melyekre vonatkozóan az Egyetem egyszerűsített éves beszámolót készít.

2.04. Érték helyesbítések

2.04.01. Érték helyesbítés alkalmazása

Az Egyetem a vagyoni értékű jogok, a szellemi termékek, a tárgyi eszközök (beruházások és beruházásokra adott előleg kivételével) és tulajdoni részesedést jelentő tartós befektetései esetében -

amennyiben annak piaci értéke e szabályzat értelmében jelentősen (ld. Fogalmak meghatározása) meghaladja azok visszaírások utáni, a már nyilvántartott érték helyesbítéssel növelt könyv szerinti értékét, úgy a különbözet érték helyesbítésként történő kimutatására vonatkozóan a vezetés, vagy az általa erre kijelölt szervezeti egység vagy személy az értékeléskor a rendelkezésére álló információk alapján döntést hoz.

2.05. Teljesítési fok meghatározása

2.05.01. Teljesítési fok meghatározásának módszere

Az értékesítés nettó árbevételének megfelelő elszámolása érdekében a szerződés elszámolási egységére (projektre) számított teljesítési fok a ténylegesen elvégzett munkáknak az elvégzendő összes munkához viszonyított arányában kerül meghatározásra. Az arányosítás során a munkák az adott termék/szolgáltatás előállítására leginkább jellemző, megfelelő, mért és nyilvántartott (ennek hiányában kalkulált vagy becsült), elsősorban naturális (fizikai) mutatók alapján, annak hiányában költségarányosan kerülnek számbavételre.

2.06. Készültségi fok meghatározása

2.06.01. Készültségi fok meghatározásának módszere

A befejezetlen termelés, befejezetlen szolgáltatás norma szerinti közvetlen önköltsége meghatározása során alkalmazható készültségi fok a már elvégzett tevékenységeknek a félkész termék, illetve a késztermék (kész szolgáltatás) előállításához elvégzendő összes tevékenységhez viszonyított arányában kerül meghatározásra.

Ennek az arálynak a meghatározásához az adott termék/szolgáltatás előállítására leginkább jellemző, megfelelő, mért és nyilvántartott (ennek hiányában kalkulált vagy becsült), elsősorban naturális (fizikai) mutatók szolgálnak alapul, annak hiányában a készültségi fok a műszaki állapot alapulvételével kerül meghatározásra.

2.07. Valós értéken történő értékelés

2.07.01. Valós értékelés alkalmazása

A valós értéken történő értékelés lehetőségével az Egyetem egyetlen pénzügyi instrumentum esetében sem kíván élni, így sem az eredménykimutatásban, sem a mérlegben valós értékelés értékelési különbözete nem jelenik meg.

3. Eszközök értékeléséhez kapcsolódó számviteli politikai döntések

3.01. Immateriális javak

Az immateriális javak között a mérlegben a nem anyagi eszközöket (a vagyoni értékű jogokat az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok kivételével, a szellemi terméket, az üzleti vagy cégértéket), továbbá az immateriális javakra adott előlegeket, valamint az immateriális javak érték helyesbítését kell kimutatni.

Az immateriális javak közé sorolandók tételesen:

- vagyoni értékű jogok, ide értve a vásárolt szoftvereket is,

Az immateriális javak között vagyoni értékű jogként azokat a megszerzett jogokat kell kimutatni, amelyek nem kapcsolódnak ingatlanhoz. Ilyenek különösen: a bérleti jog, a használati jog, a vagyonkezelői jog, a szellemi termékek felhasználási joga, a licencek, továbbá a koncessziós jog, a játékjog, valamint az ingatlanhoz nem kapcsolódó egyéb jogok.

- szellemi termékek,

Az iparjogvédelemben részesülő alkotások (különösen: szabadalom, használati minta, formatervezési minta, védjegy, földrajzi árujelző, kereskedelmi név), a szerzői jogvédelemben részesülő szerzői művek és szomszédos jogok (különösen: szoftvertermékek, műszaki tervek), a jogvédelemben nem részesülő, de titkosságuk révén monopolizált szellemi javak különösen: know-how), függetlenül attól, hogy használatba vették-e azokat vagy sem.

- kísérleti-fejlesztés aktivált értéke

Az Egyetem a jövőben hasznosítható és az árbevételben megtérülő kísérleti fejlesztés (ide nem értve különösen az alap- és alkalmazott kutatást) közvetlen önköltsége aktiválásának lehetőségével nem kíván élni, azokat - amennyiben arról jogszabály, a számviteli politika más része, illetve egyedi döntés eltérően nem rendelkezik - a tárgyidőszak költségei között számolja el.

3.01.01. Immateriális javak terv szerinti értékcsökkenési leírásának módja

Az immateriális javak beszerzési árát vagy előállítási költségét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatólag használni fogják. Az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a beszerzési, előállítási költséghez /bruttó értékhez/ való viszonyított arányát, az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, erkölcsi avulása, az Egyetem tevékenységére jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően az üzembe helyezéstől kell alkalmazni.

A már teljesen leírt immateriális javakra értékcsökkenés nem számolható el. A mérleg összeállítása során az értékcsökkenést minden esetben figyelembe veszi az Egyetem, függetlenül attól, hogy az Egyetem tárgyévi eredménye nyereség vagy veszteség.

A leírások megtervezése minden esetben az egyedi eszköz jellemzőinek figyelembe vételével történik.

Az immateriális javak egyes csoportjainál az Egyetem általában -az egyedi értékelést szem előtt tartva- az alábbi tervezett használati időkhöz alapján számítja az értékcsökkenést:

- Vagyoni értékű jogok: Leírás 5 év alatt, vásárolt szoftverek esetén 3 év alatt lineáris módszerrel.
- Szellemi termékek: Leírás 3 év alatt lineáris módszerrel.
- Kísérleti fejlesztés aktivált értéke: Az Egyetem nem számol el értékcsökkenési leírást.

Az immateriális javak értékhelyesbítésekként csak a vagyoni értékű jogok, továbbá a szellemi termékek -könyv szerinti értéket meghaladó - piaci értéke és könyv szerinti értéke (a bekerülési értéknek a terv szerinti értékcsökkenés elszámolt összegével csökkentett értéke) közötti különbséget mutatható ki.

3.01.02. Későbbi ráfordítások figyelembe vétele az immateriális javak értékcsökkenése tervezésénél

Az immateriális javak évenként elszámolandó értékcsökkenése összegének évek közötti felosztásánál az üzembe helyezést követően várhatóan felmerülő, az eszköz használatával elért bevételt terhelő ráfordítások (kamatok, árfolyamveszteségek, karbantartási költségek, ...) nem kerülnek figyelembe vételre, kivéve ha azt az adott eszköz és használatának körülményei és az összemérés elve azt kifejezetten indokolják.

3.01.03. Immateriális javak terven felüli értékcsökkenése

Az immateriális javakra az Egyetem csak akkor számol el terven felüli értékcsökkenést, ha az továbbra is az Egyetem tulajdonában marad. Amennyiben ez nem valósul meg, úgy az eszköz a könyvekből kivezetésre kerül.

Terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni az alábbi esetekben:

- A vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

- A szellemi termék értéke tartósan lecsökken, mert az Egyetemi tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan.

3.01.04. Immateriális javak értékelési különbözetei

Az immateriális javak fordulónapi értékelése keretében szükség szerint - a számviteli előírásoknak, valamint e szabályzat előírásainak megfelelően - terven felüli értékcsökkenési leírás, előírás vagy e választás esetén annak visszairása, továbbá a vagyoni értékű jogok és szellemi termékek esetében e választás és lehetőség esetén értékhelyesbítés, az immateriális javakra adott előlegek esetében értékvesztés, előírás vagy e választás esetén annak visszairása, valamint devizás átértékelés különbözete kerül elszámolásra.

3.02. Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközök közé sorolandók mindazon eszközök, amelyek az Egyetem tevékenységét közvetlenül vagy közvetett módon tartósan, legalább 1 éven túl szolgálják.

A tárgyi eszközök között a mérlegben azokat a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett anyagi eszközöket (földterület, telek, telkesítés, erdő, ültetvény, épület, egyéb építmény, műszaki berendezés, gép, jármű, üzemi és üzleti felszerelés, egyéb berendezés, ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok), kell kimutatni, amelyek tartósan - közvetlenül vagy közvetett módon - szolgálják az Egyetem tevékenységét, továbbá az ezen eszközök beszerzésére (a beruházásokra) adott előlegeket és a beruházásokat, valamint a tárgyi eszközök értékhelyesbítését.

A tárgyi eszközök közé sorolandók tételesen:

- Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok
Épületek
Bérbe vett ingatlanokon végzett és aktivált beruházás, felújítás
Egyéb építmények
Ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok
- Műszaki berendezések, gépek, járművek
Számítástechnikai eszközök
Egyéb műszaki berendezések, gépek
- Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
Üzemi gépek, berendezések és felszerelések
Járművek
Irodai, igazgatási berendezések és felszerelések

3.02.01. Értéknövelő beruházások

A tárgyi eszközöknél értéket növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni a meglévő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának növelésével összefüggő munka, továbbá az elhasználandó tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló felújítási munka ellenértékét (saját vállalkozásban történt megvalósítása esetén a közvetlen önköltség aktivált értékét), megkülönböztetve azokat a költségként elszámolandó, az eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló karbantartási munkáktól.

3.02.02. Tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenési leírásának módja

Az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a bekerülési értékhez (bruttó értékhez) – maradványérték megállapítása esetén a maradványértékkel csökkentett bekerülési értékhez (bruttó értékhez) viszonyított

arányát az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az Egyetem tevékenységére jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni. Az üzembe helyezés időpontja az eszköz szokásos tevékenység keretében történő rendeltetésszerű hasznosításának a kezdő időpontja. Az üzembe helyezést, hitelt érdemlő módon dokumentálni kell.

Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a képzőművészeti alkotás és az üzembe nem helyezett beruházásnál.

Ha az Egyetem szempontjából meghatározó jelentőségű tárgyi eszköznél az évenkénti elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor figyelembe vett körülményekben lényeges változás következett be, akkor az elszámolásra kerülő értékcsökkenési leírás megváltoztatható, a változást dokumentálni kell.

Az értékcsökkenési leírás elszámolása - amennyiben arról jogszabály, a számviteli politika más része, illetve egyedi döntés eltérően nem rendelkezik - időarányosan, lineáris leírási módszerrel történik, kivéve, ha az adott eszköz és használatának körülményei kifejezetten ettől eltérő leírást indokolnak.

Az értékcsökkenés minden eszköz esetében egyedileg kerül megállapításra.

A tárgyi eszközök egyes csoportjainál az Egyetem az alábbi értékcsökkenési leírási módszereket alkalmazza:

Épületek (hosszú élettartamú):

Leírás 50 év alatt lineáris módszerrel.

Idegen tulajdonon végzett beruházás:

Leírás 17 év alatt lineáris módszerrel.

Egyéb építmények:

Leírás 17 év alatt lineáris módszerrel.

Számítástechnikai berendezések:

Leírás 3 év alatt lineáris módszerrel.

Egyéb műszaki berendezések, gépek:

Leírás 7 év alatt lineáris módszerrel.

Üzemi gépek, berendezések és felszerelések:

Leírás 7 év alatt lineáris módszerrel.

Járművek:

Leírás 5 év alatt lineáris módszerrel.

Irodai, igazgatási berendezések és felszerelések:

Leírás 7 év alatt lineáris módszerrel.

Kis értékű tárgyi eszközök:

Az Egyetem a 200.000 Ft bekerülési érték alatti tárgyi eszközök bruttó értékét a használatba vételkor azonnal egy összegben elszámolja értékcsökkenési leírásként.

3.02.03. Későbbi ráfordítások figyelembe vétele a tárgyi eszközök értékcsökkenése tervezésénél

A tárgyi eszközök évenként elszámolandó értékcsökkenése összegének évek közötti felosztásánál az üzembe helyezést követően várhatóan felmerülő, az eszköz használatával elért bevételt terhelő ráfordítások (kamatok, árfolyamveszteségek, karbantartási költségek, ...) nem kerülnek figyelembe vételre, kivéve ha azt az adott eszköz és használatának körülményei, valamint az összemérés elve azt kifejezetten indokolják.

3.02.04. Tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenése

A nem kisértékű tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása várható hasznos élettartama, valamint az értékcsökkenési leírás választott módja alapján, egyedileg, az adott eszköz sajátosságainak, a használat körülményeinek figyelembevételével történik.

3.02.05. Tárgyi eszközök terven felüli értékcsökkenés elszámolása

Terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni, ha a tárgyi eszközök értéke tartósan lecsökken, mert a tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan.

A tárgyi eszközök esetében terven felüli értékcsökkenés csak akkor kerül elszámolásra, ha az eszköz továbbra is az Egyetem tulajdonában marad. Amennyiben ez nem valósul meg, úgy az eszköz a könyvekből kivezetésre kerül.

3.02.06. Tárgyi eszközök értékelési különbözetei

A tárgyi eszközök fordulónapi értékelése keretében szükség szerint - a számviteli előírásoknak, valamint e szabályzat előírásainak megfelelően - terven felüli értékcsökkenési leírás, előírás vagy e választás esetén annak visszairása, továbbá a beruházások és beruházásokra adott előlegek kivételével e választás esetén értékhelyesbítés, a beruházásokra adott előlegek esetében értékvesztés, előírás vagy e választás esetén annak visszairása, valamint devizás átértékelés különbözete kerül elszámolásra.

3.03. Befektetett pénzügyi eszközök

A befektetett pénzügyi eszközök között azokat az eszközöket kell kimutatni, amelyeket az Egyetem azzal a céllal fektetett be más vállalkozónál, adott át más vállalkozónak, hogy ott tartós jövedelemre /kamatra/ tegyen szert, vagy befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget érjen el.

A befektetett pénzügyi eszközök közé tételesen az alábbiak tartoznak:

- részesedések,
- értékpapírok,
- hosszú lejáratú bankbetétek.

3.03.01. Befektetési célú értékpapírok kivezetése értékelésének módja

A befektetési célú értékpapírok értékelésének alapja az egyedi bekerülési ár. A különböző időpontokban beszerzett, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező tulajdoni részesedést jelentő befektetések és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelése során bekerülési értéknek - amennyiben arról jogszabály, a számviteli politika más része, illetve egyedi döntés eltérően nem rendelkezik - a beszerzési értékek alapján számított átlagos (súlyozott) bekerülési ár minősül. Ez azt jelenti, hogy az átlagos bekerülési árfolyam minden bekerülés alkalmával újraszámításra kerül - a rendelkezésre álló értékpapír-állomány vonatkozásában, a korábbi készletre a korábbi átlagárfolyamot alapul véve -, melynek eredménye az ezt követően értékelt kivezetéseknél - a következő bekerülésig - alapul szolgál.

A folyamatos mennyiségi és értékbeni nyilvántartással nem érintett értékpapírok esetében a súlyozott átlagár a tárgyévi beszerzések mennyiségei és egységárai alkalmazásával kerül meghatározásra.

3.03.02. Kockázatmentes értékpapírok

Kockázatmentes értékpapírnak tekinthető - így az értékvesztés elszámolása a lejáratkor megtérülő összeg erejéig mellőzhető - azon lejáratig tartott kamatozó vagy diszkont értékpapír esetében, amely tőke- és hozamgarantált, vagy olyan ország kormánya, jegybankja bocsátotta ki, amely jogszabály szerint nulla százalékos kockázati súlyozású tételnek tekinthető, feltéve, hogy az értékpapírral kapcsolatban tőke- és kamattörlesztési késedelem nem merült fel.

3.03.03. Kamatozó értékpapírokhoz kapcsolódó időbeli elhatárolások

A befektetett pénzügyi eszközök közé sorolt, valós értékelés alá nem vont, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapírok névértéke és beszerzési értéke között elszámolt különbözetből a beszerzéstől az üzleti év mérlegfordulónapjáig terjedő időszakra időarányosan jutó összeg az Egyetem döntése alapján az elszámolt pénzügyi műveletek bevételei, illetőleg ráfordításai közül időbeli elhatárolásra kerül, amennyiben az így meghatározott összeg az adott értékpapír esetében e szabályzat rendelkezései szerint jelentős összegnek minősül.

3.03.04. Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözetei

A befektetett pénzügyi eszközök fordulónapi értékelése keretében szükség szerint - a számviteli előírásoknak, valamint e szabályzat előírásainak megfelelően - értékvesztés, előírás vagy e választás esetén annak visszairása, a részesedések esetében e választás és lehetőség esetén értékhelyesbítés, valamint devizás átértékelés, és e választás esetén valós értékelés értékelési különbözete kerül elszámolásra.

3.04. Készletek

Az Egyetem a készletek között csak vásárolt készleteket tart nyilván, saját termelésű készletekkel nem rendelkezik.

A vásárolt készletek közé kell sorolni tételesen:

- tisztítószer,
- kitűzőt,
- talárkalapot,
- könyveket,
- ajándéktárgyat,
- a készletekre adott előleget.

Vásárolt készletek nyilvántartása: az Egyetem évközben mennyiségi nyilvántartást vezet.

Azokra a vásárolt készletekre, ahol a mennyiségi nyilvántartás nem folyamatos és teljes, az Egyetem a megadott időszakonként leltárfelvételt készít.

Vásárolt készletek felhasználásának értékelése FIFO módszerrel történik.

A FIFO módszernél a felhasználás esetén mindig a legrégebben meglévő készlet értékét kell kivezetni, így a mérlegben a mérleg fordulónapján meglévő készlet értéket az utolsó beszerzések határozzák meg.

3.04.01. Vásárolt anyagok nyilvántartása

Az Egyetem a vásárolt anyagokról év közben folyamatos mennyiségi és értékbeni nyilvántartást nem vezet, azok bekerülési értéke a beszerzéssel egyidőben költségként kerül elszámolásra. A fordulónapi - jelen számviteli politika szerint mennyiségi felvételen vagy egyeztetésen alapuló - leltár szerint fel nem használt anyagok - jelen szabályzat szerint meghatározott - értéke a mérlegkészítés során a költségek közül kiemelésre kerül, majd a könyvviteli nyitás során a mérleg szerinti készletérték a költségek között kerül elszámolásra.

3.04.02. Készletek csoportos értékvesztése

A készletek értékelésekor a beszerzési ár megállapítása után, meg kell győződni arról, hogy a készletcsoportok piaci értéke nem alacsonyabb-e, mint a megállapított beszerzési érték. Különösen fontos ez az elfekvő készleteknél. Amennyiben a piaci ár alacsonyabb a beszerzési árnál, úgy a piaci ár szintjéig értékvesztést kell elszámolni. Értékvesztés elszámolása válik szükségessé, ha a készlet feleslegessé vált az Egyetem életében és rongálódás miatt eladhatatlan.

3.04.03. Készletek értékelési különbözetei

A készletek fordulónapi értékelése keretében szükség szerint - a számviteli előírásoknak, valamint e szabályzat előírásainak megfelelően - értékvesztés, előírás vagy e választás esetén annak visszairítása, a készletekre adott előlegek esetében továbbá devizás átértékelés különbözete kerül elszámolásra.

3.05. Követelések

Követelések azok a különféle vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből jogszerűen eredő, pénzfórmában kifejezett fizetési igények, amelyek az Egyetem által már teljesített, a másik fél által elfogadott, elismert termékértékesítéshez, szolgáltatás teljesítéséhez, kölcsönnyújtáshoz, előlegfizetéshez, kapcsolódnak.

A követelések közé kell sorolni tételesen:

- a követeléseket áruszállításból és szolgáltatásból /vevők/,
- az adott előlegeket,
- az egyéb követeléseket

A vevőkövetelések között csak a másik fél által elfogadott, az Egyetem által már teljesített fizetési igények szerepelhetnek.

A beruházásokra, illetve a készletekre adott előlegeket a Sztv. szerint a tárgyi eszközök, illetve a készletek között kell a mérlegben kimutatni. A mérlegben történő tárgyi eszközkénti, illetve készletkénti kimutatás ellenére az értékelés szempontjából e tételek alapvetően követelésnek minősülnek, ezért indokolt a követelések között történő kimutatásuk mindaddig, amíg azzal a kedvezményezett el nem számolt, vissza nem fizette, vagy amíg az, mint behajthatatlan követelés leírásra nem kerül.

Az egyéb követelések között a munkavállalókkal, a központi költségvetéssel, részesedési viszonyban levő vállalkozókkal szembeni követelések szerepelnek. Az egyéb követelések a mérlegben könyv szerinti értéken szerepelnek.

3.05.01. Behajthatatlan követelések minősítése

A hatályos előírások szerint behajthatatlannak minősül - így a nyilvántartásokból a feltétel teljesülésekor kivezetésre kerül - az elismert teljesítésen alapuló, vásárolt, átvett, bíróság által megítélt vagy egyéb követelés, ha az bizonyítottan:

- nem megalapozott (bíróságon nem érvényesíthető), vagy
- nem érvényesíthető gazdaságosan (végrehajtása veszteséget okozna, vagy az adós igazoltan fellelhetetlen), vagy
- fedezetlen (igazoltan: végrehajtás, felszámolás vagy adósságrendezési eljárás dokumentumai alapján), vagy
- idejétmúlt (elévült, vagy meghatározott eljárások keretében elengedésre került), vagy
- nem érvényesíthető gazdaságosan, vagy
- egyedi könyvszerinti értéke a 15.000 Ft -t nem haladja.

3.05.02. Követelések csoportos értékvesztése

Az Egyetem az adósonkénti kisösszegű követelésnek tekinti azokat az egy vevővel, adóssal szemben összesítetten a fordulónapon fennálló követeléseket, melyek összege az e szabályzat szerint jelentősnek

minősített összeg értékhatárát nem éri el. Az adósonként kisösszegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára az értékvesztés összege (szükség és lehetőség szerint annak visszairása, vagy előző évi értékvesztéshez viszonyított különbözete) csoportosan, az adósok együttes minősítése alapján, a nyilvántartásba vételi érték százalékában kerül meghatározásra.

Csoportos értékvesztés esetében a következő évi mérlegfordulónapi értékeléskor a vevőnként, adósonként kisösszegű követelések - hasonló módon megállapított - értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével és a csoport szintjén mutatkozó különbözetet - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszairásaként kell elszámolni.

3.05.03. Adósok minősítésének elvei

A fordulónapon fennálló, a mérlegkészítés napjáig ki nem egyenlített követelések értékelése (értékvesztése elszámolása vagy szükség és lehetőség szerint annak visszairása) során az adósok minősítése, besorolása az adósról az értékeléskor rendelkezésre álló információk, valamint az adósnak a korábban bonyolított forgalom során tanúsított magatartása és annak tendenciája alapján történik.

Értékvesztés a fizetési határidő lejártát követő 365 nap után kerül elszámolásra, ha a követelést a vevő nem egyenlítette ki.

3.05.04. Követelések értékelési különbözetei

A követelések fordulónapi értékelése keretében szükség szerint - a számviteli előírásoknak, valamint e szabályzat előírásainak megfelelően - értékvesztés, előírás vagy e választás esetén annak visszairása, devizás átértékelés, és e választás esetén valós értékelés értékelési különbözete kerül elszámolásra.

3.06. Értékpapírok (forgóeszközök között)

A forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között azokat az értékpapírokat kell kimutatni, amelyeket forgatási célból, kamatbevétel illetve árfolyamnyereség elérése érdekében szerzett be az Egyetem, továbbá azokat, amelyek a tárgyévet követő üzleti évben lejárnak.

Az értékpapírokat bekerülési értéken veszi fel az Egyetem a nyilvántartásokba, azzal a kivétellel, hogy a kamatozó értékpapírok beszerzési ára nem tartalmazza a vételárban lévő kamat összegét.

A beszerzési árat csökkentheti a - tartós árfolyamcsökkenés következtében - elszámolt értékvesztés.

3.06.01. Forgatási célú értékpapírok kivezetése értékelésének módja

A forgatási célú értékpapírok értékelésének alapja az egyedi bekerülési ár. A különböző időpontokban beszerzett, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező tulajdoni részesedést jelentő befektetések és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelése során bekerülési értéknek a beszerzési értékek alapján számított átlagos (súlyozott) bekerülési ár minősül. Ez azt jelenti, hogy az átlagos bekerülési árfolyam minden bekerülés alkalmával újraszámításra kerül - a rendelkezésre álló értékpapír-állomány vonatkozásában, a korábbi készletre a korábbi átlagárfolyamot alapul véve -, melynek eredménye az ezt követően értékelt kivezetéseknél - a következő bekerülésig - alapul szolgál. A folyamatos mennyiségi és értékbeni nyilvántartással nem érintett értékpapírok esetében a súlyozott átlagár a tárgyévi beszerzések mennyiségei és egységárai alkalmazásával kerül meghatározásra.

3.06.02. Kapcsolódó díjak a forgatási célú értékpapírok bekerülési értékében

A forgóeszközök között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetések és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bekerülési értéke az Egyetem döntése alapján minden esetben tartalmazza a beszerzéshez kapcsolódóan fizetett (elszámolt) bizományi díjat, vásárolt vételi opció díját is.

3.06.03. Forgatási célú értékpapírok értékelési különbözetei

A forgatási célú értékpapírok fordulónapi értékelése keretében szükség szerint - a számviteli előírásoknak, valamint e szabályzat előírásainak megfelelően - értékvesztés, előírás vagy e választás esetén annak visszairása, devizás átértékelés, és e választás esetén valós értékelés értékelési különbözete kerül elszámolásra.

3.07. Pénzeszközök

3.07.01. Valuta- és devizakészletek felhasználása értékelésének módja

Az idegen (a beszámoló devizanemétől eltérő) devizában megtestesülő pénzeszközök értékelése során bekerülési értékek a beszerzési értékek alapján számított átlagos (súlyozott) bekerülési ár minősül. Ez azt jelenti, hogy az átlagos bekerülési árfolyam minden bekerülés alkalmával újraszámításra kerül - a rendelkezésre álló állomány vonatkozásában, a korábbi készletre a korábbi átlagárfolyamot alapul véve - , melynek eredménye az ezt követően értékelt felhasználásoknál - a következő bekerülésig - alapul szolgál. A folyamatos mennyiségi és értékbeni nyilvántartással nem érintett pénzeszközök esetében a súlyozott átlagár a tárgyévi bekerülések mennyiségei és egységárai alkalmazásával kerül meghatározásra.

3.07.02. Pénzeszközök értékelési különbözetei

A pénzeszközök fordulónapi értékelése keretében szükség szerint - a számviteli előírásoknak, valamint e szabályzat előírásainak megfelelően - devizás átértékelés, és e választás esetén valós értékelés értékelési különbözete kerül elszámolásra.

3.08. Aktív időbeli elhatárolások

Az olyan gazdasági események kihatásait, amelyek két vagy több üzleti évet is érintenek, az adott időszak bevételei és költségei között olyan arányban kell elszámolni, ahogyan az az alapul szolgáló időszak és az elszámolási időszak között megoszlik /az időbeli elhatárolás elve/.

Az aktív időbeli elhatárolásokat számlák alapján, illetve részletes analitikák alapján lehet kimutatni. A leltár mellé a számításokat, és a számításokat alátámasztó szerződések, számlák másolatait mellékelni kell.

3.08.01. Árbevétel növelő elhatárolás teljesítési fok alapján

Aktív időbeli elhatárolásként, az elszámolt árbevétel összegét növelve kerül kimutatásra - a mérleg fordulónapja után esedékes, de a mérleggel lezárt időszakra általában elszámolandó árbevételén túl - a szerződés elszámolási egységére a teljesítési fok arányában - jelen értékelési szabályzatban szabályozott módszerrel - számított, de még el nem számolt (nem számlázott) összeg is.

3.08.02. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása

Aktív időbeli elhatárolásként elkülönítetten kerülnek kimutatásra a hatályos előírások szerint, a számviteli alapelvek figyelembevételével jellemzően az alábbi költségek, ráfordítások:

- a mérleg fordulónapja előtt felmerült, elszámolt összegek, melyek költségként vagy ráfordításként csak tárgyévet követő időszakra számolhatók el,
- meghatározott értékpapírok beszerzési értékében figyelembe nem vett, jelentős, de várhatóan megtérülő bizományi és opciós díjak,
- más, jogszabályban meghatározott jogcímek.

3.08.03. Halasztott ráfordításként kimutatott aktív időbeli elhatárolások

Az aktív időbeli elhatárolásként kimutatott halasztott ráfordítások megítélése, besorolása és elszámolása során a hatályos előírások szerint, a számviteli alapelvek figyelembevételével kell eljárni. A jellemzően előforduló jogcímek:

- átvállalt tartozás pénzügyileg még nem rendezett összege,
- a kölcsönbeadott értékpapírok még nem realizált vesztesége,
- meghatározott devizás kötelezettségek ártértékelési különbözetei (választás szerint),
- más, jogszabályban meghatározott jogcímek.

3.08.04. Halasztott ráfordítások elszámolása: üzemeltetőnek átadott eszköz

A jogszabályi rendelkezés alapján az üzemeltetőnek térítés nélkül véglegesen átadott eszközök nyilvántartási értéke az Egyetem döntése alapján - az összemérés számviteli alapelv érvényesülése érdekében - aktív időbeli elhatárolásként (halasztott ráfordításként) kerül elszámolásra, amennyiben az e szabályzat rendelkezései értelmében jelentős összegnek minősül. A térítés nélkül átadott eszköz időbelileg elhatárolt nyilvántartás szerinti értéke - az átadásakor meghatározott módon és időtartamon belül - az egyéb ráfordításokkal szemben kerül megszüntetésre.

3.08.05. Aktív időbeli elhatárolások értékelési különbözetei

Az aktív időbeli elhatárolások fordulónapi értékelése keretében szükség szerint - a számviteli előírásoknak, valamint e szabályzat előírásainak megfelelően - a devizás ártértékelés értékelési különbözete, valamint a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételek esetében értékvesztés, előírás vagy e választás esetén annak visszairása kerül elszámolásra.

4. Források értékeléséhez kapcsolódó számvitelpolitikai döntések

4.01. Saját tőke

- Induló tőke
 - o Az Egyetem induló tőkével nem rendelkezik.
- Tőkeváltozás
 - o A tőkeváltozás növekedéseként illetve csökkenéseként kell kimutatni az előző évek adózott eredményét.
- Adózott eredmény
 - o Az adózott eredmény - mely alap- és vállalkozási tevékenységre oszlik - mutatja az Egyetem tárgyévi eredményét, egyezően az eredménykimutatásban ilyen címen kimutatott összeggel.

4.01.01. A saját tőke védelmének biztosítása

Amennyiben a saját tőke értékelése során a tőkemegfelelésre vonatkozó előírások (jegyzett tőke fedezetlenné válik, vagy a saját tőke jelentős mértékben lecsökken) sérülése észlelhető, úgy azzal kapcsolatban az Egyetem vezetése a szükséges intézkedéseket köteles megtenni.

4.02. Céltartalékok

Az Egyetem az adózás előtti eredmény terhére céltartalékot képez az olyan várható, jelentős és időszakonként ismétlődő jövőbeni költségekre, amelyek feltételezhetően vagy bizonyosan felmerülnek, de összegük vagy felmerülésük időpontja a mérlegkészítéskor még bizonytalan.

Ezen eseményekre képzett céltartalék összegének dokumentálását, hitelt érdemlő módon végzi.

A rendszeresen és folyamatosan felmerülő költségekre nem képezhető céltartalék!

4.02.01. Céltartalékképzés fizetési kötelezettségekre

A mérlegfordulónapon valószínűsíthetően vagy bizonyosan fennálló, összegükben vagy esedékességükben bizonytalan, más módon nem fedezett fizetési kötelezettségek (így például a garanciális-, függő-, biztos jövőbeni-, korhatár előtti ellátás vagy végkielégítés miatti, környezetvédelmi és más kötelezettségek, valamint a megkötött szerződésből vagy annak elszámolási egységéből várható

veszteség) fedezetére az Egyetem a vonatkozó előírásokon és a mérlegkészítés időpontjában ismert körülményeken alapuló számviteli becslés alapján képez céltartalékot.

4.02.02. Céltartalékképzés jövőbeni költségekre

A valós eredmény megállapítása érdekében a jövőben feltételezhetően vagy bizonyosan felmerülő, összegükben vagy időpontjukban bizonytalan, jól becsülhető, a passzív időbeli elhatárolások közé nem sorolható, várható, jelentős és időszakonkénti jövőbeni költségek (különösen a fenntartási, az átszervezési költségek, a környezetvédelemmel kapcsolatos költségek) fedezetéül az Egyetem tevékenysége és körülményei figyelembevételével számviteli becslés alapján kerül sor céltartalék képzésére.

4.02.03. Céltartalékképzés egyéb címen

Külön törvény vagy kormányrendelet további egyéb céltartalékképzési kötelezettséget vagy lehetőséget is előírhat. Ez esetben a céltartalék képzésének és felhasználásának elszámolása során a jogszabályban meghatározottak szerint kell eljárni.

4.02.04. A céltartalékképzés bemutatása

A képzett céltartalék, illetve annak felhasználása - amennyiben annak elkészítése előírás - a kiegészítő mellékletben jogcímek szerinti részletezésben kerül bemutatásra. Az egyes jogcímek szerint képzett céltartalék előző évi összegétől eltérő képzését akkor kell indokolni is, ha az adott jogcímen képzett tárgyevi céltartalék az e szabályzat szerinti jelentős mértékben tér el az előző évben ugyanezen jogcímen képzett céltartalék összegétől.

4.03. Kötelezettségek

Kötelezettségek azok a szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből eredő, a vállalkozó, a szolgáltató, a hitelező, a kölcsönző által márt teljesített, az Egyetem által elfogadott, elismert szállításhoz, szolgáltatáshoz, pénznyújtáshoz kapcsolódnak.

A kötelezettségek lehetnek hosszú, illetve rövid lejáratúak.

A hosszú lejáratú kötelezettségek az Egyetem könyveiben - a hitelezővel kötött szerződés szerint - az egy évnél hosszabb lejáratra kapott kölcsön és hitel, az alapítókkal szembeni kötelezettség, valamint az egyéb hosszú lejáratú kötelezettség.

Rövidlejáratú kötelezettség az egy évet meg nem haladó lejáratra kapott kölcsön, hitel, ideértve a hosszú lejáratú kötelezettségekből átsorolt törlesztő részletet is, a vevőtől kapott előleg, az áruszállításból és szolgáltatás teljesítésből származó kötelezettség valamint az egyéb rövidlejáratú kötelezettség.

Az egyéb rövid lejáratú kötelezettség fordulónapi értékének meghatározása a rendelkezésre álló dokumentumok alapján történik (szerződések, jogszabályok, bírósági határozatok, adóhatóságok által küldött számlakivonatok, belső elszámolások, bevallások, kivetések stb.)

4.03.01. Kötelezettségek kivezetésének feltételei

A nyilvántartásokból a kötelezettség akkor kerül kivezetésre, ha az bármilyen módon kiegyenlítésre kerül, a hitelező szempontjából a hatályos előírások szerint behajthatatlannak minősül, vagy arra a jogosult a továbbiakban igazoltan nem tart igényt.

4.03.02. Kötelezettségek értékelési különbözetei

A kötelezettségek fordulónapi értékelése keretében szükség szerint - a számviteli előírásoknak, valamint e szabályzat előírásainak megfelelően - devizás átértékelés és e választás esetén valós értékelés értékelési különbözete kerül elszámolásra.

4.03.03. Nem realizált árfolyamveszteség aktív időbeli elhatárolása céltartalékképzés mellett

A külföldi pénzürtékre szóló, beruházáshoz, meglévő tárgyi eszközhöz, vagyoni értékű joghoz, forgóeszközkhöz kapcsolódó, hiteltartozás és kötvénykibocsátásból származó tartozás fordulónapon fennálló részére elszámolt, devizakészlettel nem fedezett, árfolyamnyereséggel nem ellentételezett, fordulónapi értékelésből származó (nem realizált) árfolyamveszteség az Egyetem döntése szerint mint halasztott ráfordítás, aktív időbeli elhatárolásként kerül elszámolásra, amennyiben az adott tétel esetében jelentkező különbözet e szabályzat rendelkezései szerint jelentős összegűnek minősül. A fentiek szerint halasztott ráfordításként kimutatott halmozott árfolyamveszteségnek a beruházás, vagyoni értékű jog aktiválásától, egyéb esetben a hitel folyósításától eltelt időtartam és a hitel figyelembe vehető futamideje arányában számított hányadának megfelelő összegű céltartalékot kell képezni, illetőleg az e címen kimutatott céltartalék összegét üzleti évenként ezen összegre kell kiigazítani.

4.04. Passzív időbeli elhatárolások

A passzív időbeli elhatárolások esetében az Egyetem egyedi értékelést alkalmaz. Az passzív időbeli elhatárolásokat számlák alapján, illetve részletes analitikák alapján lehet kimutatni. A leltár mellé a számításokat, és a számításokat alátámasztó szerződések, számlák másolatait mellékelni kell.

4.04.01. Bevételek passzív időbeli elhatárolása

Passzív időbeli elhatárolásként elkülönítetten kerülnek kimutatásra a hatályos előírások szerint, a számviteli alapelvek figyelembevételével jellemzően az alábbi bevételek:

- a mérleg fordulónapja előtt befolyt vagy elszámolt bevételek, melyek a mérleg fordulónapja utáni időszak bevételeit (árbevételeit) képezik,
- a kapott működési támogatások költséggel, ráfordítással még nem ellentételezett bevételei,
- más, jogszabályban meghatározott jogcímek.

4.04.02. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása

Passzív időbeli elhatárolásként elkülönítetten kerülnek kimutatásra a hatályos előírások szerint, a számviteli alapelvek figyelembevételével jellemzően az alábbi költségek, ráfordítások:

- a mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő költség, ráfordítást, amely csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merül fel, kerül számlázásra,
- a mérleg fordulónapja és elkészítésének időpontja között a gazdálkodóval szemben érvényesített, benyújtott, ismertté vált, a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó kártérítési igény, késedelmi kamat, kártérítés, bírósági költség,
- a tárgyévhez kapcsolódó, a jóváhagyásra jogosult testület által megállapított, kötelezettséggé ki nem mutatott prémium, jutalom, azok járuléka,
- meghatározott ügyletek időarányos veszteségei,
- más, jogszabályban meghatározott jogcímek.

4.04.03. Halasztott bevételként kimutatott passzív időbeli elhatárolások

A passzív időbeli elhatárolásként kimutatott halasztott bevételek megítélése, besorolása és elszámolása során a hatályos előírások szerint, a számviteli alapelvek figyelembevételével kell eljárni. A jellemzően előforduló jogcímek:

- kapott fejlesztési támogatások költséggel, ráfordítással még nem ellentételezett bevétele,
- eszközbeszerzéshez kapcsolódó elengedett vagy átvállalt kötelezettségek költséggel, ráfordítással még nem ellentételezett bevétele,

- ingyenes (térítés nélkül véglegesen kapott, többletként fellelt) eszközök költséggel, ráfordítással még nem ellentételezett bekerülési értéke,
- a kölcsönbeadott értékpapírok még nem realizált nyeresége,
- más, jogszabályban meghatározott jogcímek.

4.04.04. Halasztott bevételek elszámolása: fejlesztési támogatások

A halasztott bevételként kimutatott, visszafizetési kötelezettség nélkül fejlesztési célra kapott, pénzügyileg is rendezett támogatás összegét a fejlesztés során megvalósított eszköz bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének tárgyévi költségkénti, ráfordításkénti elszámolásakor kell a tárgyévi bevételekkel szemben megszüntetni. Meg kell szüntetni a fejlesztési támogatás miatt kimutatott halasztott bevételt a támogatás visszafizetésekor is. A fenti halasztott bevétel arányos megszüntetését egyéb bevételként, amennyiben részesedéshez vagy értékpapírhoz kapcsolódik, pénzügyi műveletek bevételeként kell elszámolni.

4.04.05. Passzív időbeli elhatárolások értékelési különbözetei

A passzív időbeli elhatárolások fordulónapi értékelése keretében szükség szerint - a számviteli előírásoknak, valamint e szabályzat előírásainak megfelelően - a devizás átértékelés értékelési különbözete kerül elszámolásra.

5. További értékelési rendelkezések és számvitelpolitikai döntések

5.01. Az eszközök és források értékelésének szabályozása

Az Egyetem jelen értékelési szabályzata a Számviteli Törvény számviteli politikára, azon belül az értékelési szabályzatra vonatkozó rendelkezéseivel és egyéb előírásaival összhangban, vagy attól a megbízható és valós összkép biztosítása érdekében a szabályozott módon eltérve, továbbá a 'Számviteli politika' magyar számviteli standard általános- és részletes szakmai koncepciójának, különösen a 'Követelmények az értékelési szabályzathoz kapcsolódóan' függelékének felhasználásával, az Egyetem gazdálkodása körülményeinek figyelembe vételével került összeállításra, megtartása a vagyoni helyzet áttekintését és ellenőrzését lehetővé teszi.

Amennyiben a jogszabályi előírások oly módon változnak, hogy a jelen szabályzat egyes rendelkezései a megváltozott szabályozással összeegyeztethetetlenek, úgy értelemszerűen a jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni. Ebben az esetben a jogszabályi előírásoknak ellentmondó rendelkezéseket az előírások szerint, azok hiányában a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb a szabályzat következő módosításának alkalmával a megváltozott előírásokkal összhangban módosítani kell.

Amennyiben valamely korlátozás vagy lehetőség értékhatára a jogszabályi előírásokban megváltozik, úgy a módosított értékhatár alkalmazható akkor is, ha annak változása a szabályzaton nem került átvezetésre, de a korábbi szabályozás az értékhatár szélső értékére irányult.

5.02. Speciális értékelési eljárások

5.02.01. Értékelési sajátosságok

Az Egyetem gazdálkodásának további olyan sajátosságai nincsenek, melyek az eszközök és források értékelésének belső szabályozására jelentős hatással bírnának, a jogszabályi előírásokon túl további szabályozást vagy számvitelpolitikai döntéseket igényelnének.

5.03. Az értékelés rendjének megsértése

Az eszközök és források értékelése e szabályzatban meghatározott rendjének megsértése esetén az előírást megsértő személy a polgári jog szabályai szerint - figyelemmel a kapcsolódó munkajogi és egyéb rendelkezésekre - visel felelősséget.

5.04. Itt nem szabályozott kérdések

Az e szabályzatban nem szabályozott, az Egyetem eszközeinek és forrásainak értékelése során felmerülő kérdések esetében az e szabályzatban említett, az adott kérdéssel analóg, annak megfeleltethető előírásokat kell alkalmazni, ennek hiányában a szabályzat elveiből levezetve, a hatályos jogszabályok előírásai szerint kell eljárni.

6. Az eszközök és források értékelési szabályzatának változásai

6.01. Az értékelési szabályzat módosítása

Az Egyetem jelen értékelési szabályzatának rendelkezései érvényesen csak írásban, a módosítást követő hatállyal - célszerűen az üzleti év első napjával - módosíthatók. Törvénymódosítás esetén a változásokat annak hatálybalépésével kell alkalmazni, azokat szükség szerint a hatálybalépést követő 90 napon belül kell a számviteli politikán - így e szabályzaton - átvezetni.

6.02. A szabályzat változásai, a változások okai és hatásai

Az eszközök és források értékelési szabályzatának változásai oly módon követhetők nyomon, hogy változás esetén - a korábbi változat egyidejű hatályon kívül helyezésével - a szabályzat új változata kerül alkalmazásra, melyen annak hatályossága is feltüntetésre kerül.

7. Záró rendelkezés

Jelen szabályzatot az Edutus Egyetem Szenátusa a 2024. december 18-i ülésén a 31/2024. (dec. 18.) számú határozatával elfogadta. A szabályzat 2025. január 1. napján lép hatályba.

Tatabánya, 2024. december 18.

Némethné Dr. Gál Andrea
rektor

